

DREPT CANONIC ORTODOX, LEGISLAȚIE ȘI ADMINISTRAȚIE BISERICESCĂ

Subiecte pentru examenul de licență

2021

Pr. lect. univ. dr. Cosmin Santi

1. Tradiția pravilnică și pravilele românești (Pravila lui Coresi, Pravila cea mică de la Govora, Pravila lui Vasile Lupu, Pravila cea mare de la Târgoviște).
2. Principiile canonice fundamentale de organizare a Bisericii:
 - cu fond dogmatic și juridic (eclesiologic-instituțional, organic, ierarhic, sinodal, iconomie, autonomiei externe, loialității față de stat);
 - cu fond simplu juridic (autocefaliei, autonomiei interne, nomocanonic și teritorial).
3. Aspecte teoretice și jurisprudență în materie canonică privind problema autocefaliei bisericești.
4. Împărțirea administrativ-teritorială a Bisericii Ortodoxe Române, astăzi.
5. Elementele constitutive ale Bisericii ca instituție religioasă: Ce este Biserica? Care sunt elementele care alcătuiesc chipul nevăzut al Bisericii: credința, harul, legătura credinței, legătura dragostei; însușirile Bisericii.
6. Membrii Bisericii Ortodoxe: clerul, mirenii sau laicii și monahii.
7. Ierarhia de instituire divină (harică) și ierarhia de instituire bisericească.
8. Organismele centrale deliberative (alcătuire, atribuții și competență):
 - Sfântul Sinod;
 - Sinodul Permanent;
 - Adunarea Națională Bisericească.
9. Organismele centrale executive (alcătuire, atribuții și competență):
 - Patriarhul;
 - Consiliul Național Bisericesc;
 - Permanența Consiliului Național Bisericesc.
10. Adunarea Eparhială, Consiliul Eparhial și Permanența Consiliului Eparhial: atribuții și componență.
11. Organele de conducere bisericească la parohie: colegiale (Adunarea parohială și Consiliul parohial, Comitetul parohial); individuale (preotul paroh).
12. Treptele demnităților la preoții de mir (sachelar, iconom și iconom stavrofor) și treptele demnităților monahale (singhel, protosinghel, arhimandrit).
13. Procesul canonizării în Biserica Ortodoxă.
14. Activitatea sau funcția judecătorească în Biserică (consistoriile bisericești și procedura de judecată).
15. Libertatea religioasă în dreptul Uniunii Europene.

BIBLIOGRAFIE

1. *Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române*, republicat în Monitorul Oficial, partea I, nr. 97 din 10 februarie 2020, pe <http://patriarhia.ro/images/documente/Statutul%20pentru%20organizarea%20si%20functionarea%20Bisericii%20Ortodoxe%20Romane.pdf>
2. *Regulamentul autorităților canonice disciplinare și al instanțelor de judecată ale Bisericii Ortodoxe Române*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2015.
3. Lewis J. Patsavos, *Valențele duhovnicești ale Sfintelor Canoane*, trad. de Emanuel Tăvală, Editura Andreiana, Sibiu, 2012.
4. Vlasios Phidas, *Drept canonic. O perspectivă ortodoxă*, Ed. Trinitas, Iași 2008.
5. Pr. Prof. Dr. Liviu Stan, *Biserica și Dreptul I. Teologia Dreptului*, Editura Andreiana, Sibiu, 2010.
6. Idem, *Biserica și Dreptul II. Izvoarele Dreptului Canonic Ortodox*, Editura Andreiana, Sibiu, 2012.
7. Idem, *Biserica și Dreptul III. Principiile Dreptului Canonic Ortodox*, Editura Andreiana, Sibiu, 2012.
8. Idem, *Biserica și Dreptul IV. Structura, organizarea și membrii Bisericii*, Editura Andreiana, Sibiu, 2013.
9. Idem, *Biserica și Dreptul V. Probleme canonice actuale*, Editura Andreiana, Sibiu, 2014.
10. Idem, *Biserica și Dreptul VI. Ortodoxia românească*, Editura Andreiana, Sibiu, 2015.
11. Idem, *Biserica și Dreptul VII. Relațiile externe ale Bisericii. Ecumenismul*, Editura Andreiana, Sibiu, 2016.
12. Idem, *Biserica și Dreptul VIII. Fragmente de curs*, Editura Andreiana, Sibiu, 2017.
13. Idem, *Biserica și Dreptul IX. Îndrumător canonic. Alte studii și articole*, Editura Andreiana, Sibiu, 2018.
14. Idem, *Biserica și Dreptul X. Studii sibiene*, Editura Andreiana, Sibiu, 2019.
15. Idem, *Mirenii în Biserică. Studiu canonic-istoric*, Tiparul tipografiei Arhidiecezane, Sibiu, 1939.
16. Idem, *Ontologia Juris*, Tiparul tipografiei Arhidiecezane, Sibiu, 1943.
17. Nicodim Milaș, *Dreptul Bisericesc Oriental*, Tipografia Gutenberg, București, 1915.
18. Arhid. prof. dr. Ioan N. Floca, *Drept canonic ortodox. Legislație și administrație bisericească*, vol. I și II, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1990.
19. Pr. lect. dr. Cosmin Santi, *Aspecte teoretice și jurisprudență în materie canonică privind problema autocefaliei bisericești*, în „Rolul jurisprudenței în dezvoltarea noului drept român”, Academia Română, Editura Universul Juridic, București, 2019, pp. 248-256.
20. Idem, *Autocefalia Bisericii Ortodoxe Române înainte și după Marea Unire de la 1918 în „Ortodoxia Românească și înfăptuirea Marii Uniri”*, Editura Arhiepiscopiei Târgoviștei, Târgoviște, 2018, pp. 184-204.

21. Idem, *Necesitatea dreptului canonic în viața comunitară a Bisericii* în „Misiune, spiritualitate, cultură: Teologie și tradiție, spiritualitate și modernitate. Contribuția patriarhilor Nicodim Munteanu și Iustin Moiescu și a traducătorilor de cărți bisericești la spiritualitatea și cultura românească”, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2020, pp. 126-137.
22. Idem, *Îndatoririle și drepturile mirenilor în misiunea Bisericii azi*” în Coord. Pr. prof. dr. Vasile Stanciu, Pr. lect. dr. Cristian Sonea, „*Misiunea parohiei și a mănăstirii într-o lume în continuă schimbare*”, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, vol. 1, 2016, pp. 184-199.
23. Idem, *Primele pravile sau nomocanoane tipărite pe teritoriul țării noastre în secolul al XVI-lea*, în „Tiparul de la Târgoviște în cultura și misiunea Ortodoxiei românești”, Editura Arhiepiscopiei Târgoviștei, Târgoviște, 2019, pp. 92-111.
24. Idem, *Pravila Diaconului Coresi, prima carte de legi tipărită în limba română*, în volumul colectiv „Diaconul Coresi - ctitor de limbă română, misionar al credinței străbune și slujitor devotat al neamului românesc”, Editura Arhiepiscopiei Târgoviștei, Târgoviște, 2017, pp. 87-99.
25. Idem, *Importanța izvoarelor și instituțiilor juridice în dezvoltarea dreptului canonic ortodox*, în „Mitropolia Olteniei”, LXXVI (2019), nr. 5-8, pp. 133-148.
26. Idem, *Sfinții și sfințenia în Ortodoxie. Actul de canonizare a Sfântului Voievod Neagoe Basarab*, în „Sfântul Neagoe Basarab, voievod al culturii ortodoxe românești”, Editura Arhiepiscopiei Târgoviștei, Târgoviște, 2019, pp. 328-353.
27. Idem, *Libertatea religioasă în Dreptul Uniunii Europene*, în „Studia Universitatis Babeș-Bolyai, series Iurisprudentia”, vol. 64, nr. 1, 2019, pp. 72-105.
28. Idem, *Sfântul și Marele Sinod al Ortodoxiei din Creta, sub semnul canonicității și sinodalității*, în „Almanah Bisericesc”, Arhiepiscopia Târgoviștei, Editura ASA, Târgoviște, 2018, pp. 212-219.
29. Pr. prof. dr. Patriciu Vlaicu, *Canon și libertate: împărtășirea continuă din experiența Bisericii*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2013.
30. Pr. prof. dr. Patriciu Vlaicu, Pr. lect. dr. Răzvan Perșa (coord.), *Tradiția canonică și misiunea Bisericii*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2018.